

Käännöstöiden yleiset sopimusehdot

1. Yleistä

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan kääntäjän ja tilaajan välisissä käännöstoimeksiannoissa. **Käännöksellä** tarkoitetaan lähdekielisen viestin kääntämistä kohdekielille Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n määrittelemää hyvää kääntämistapaa noudattaen. **Kääntäjällä** tarkoitetaan tässä asiakirjassa Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry:n jäsentä ja tilaajalla työn maksajaa tai tämän valtuuttamaa yhteyshenkilöä.

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan vain, jos osapuolet nimenomaisesti hyväksyvät ne sopimuksen osaksi. Jos sopimusasiakirjoissa ilmenee keskenään ristiriitaisia määräyksiä, osapuolten erikseen tekemä sopimus syrjäyttää käännöstöiden yleiset sopimusehdot.

2. Tilaajan vastuu

2.1. Aineiston luovuttaminen

Tilaaja luovuttaa sovitun aikataulun mukaisesti kääntäjän käyttöön kaikki tilattua työtä varten tarvittavat asiakirjat ja tarvittaessa myös apuaineistoa, kuten aiemmat käännökset, termiluettelot, julkaisut, kuvat ja muut hallussaan olevat perustiedot. Tilaajan tulee tarvittaessa esitellä kääntäjälle lähdetekstissä käsiteltyä erityistä menetelmää tai teknisen laitteen rakennetta ja toimintaa. Tilaaja vastaa kääntäjälle antamistaan toimeksiannon perustiedoista, ohjeista ja määräyksistä sekä valmiin käännöksen soveltumisesta käyttötarkoitukseensa.

2.2. Muutokset

Jos tilaaja haluaa muuttaa käännettävää tekstiä käännöstyön ollessa kesken, halutut muutokset on viipymättä ilmoitettava kääntäjälle kirjallisesti. Kääntäjän on puolestaan mahdollisimman pian ilmoitettava tilaajalle tämän haluamien muutosten vaikutuksista käännöksen toimitusaikaan ja veloitukseen. Muutoksen aiheuttamista kustannuksista vastaa tilaaja.

3. Kääntäjän vastuu

3.1. Työn suorittaminen

Kääntäjän tulee suorittaa saamansa tehtävä sen edellyttämällä ammattitaidolla ja hyvää kääntämistapaa noudattaen.

Ellei nimenomaista estettä ole, kääntäjällä on oikeus käyttää käännöstehtävässä apunaan eri alojen asiantuntijoita. Asiantuntija-avun kustannuksista vastaa tilaaja, jos hänen kanssaan on etukäteen sovittu asiasta. Muussa tapauksessa kustannukset sisältyvät kääntäjän saamaan palkkioon ja kääntäjä vastaa niiden korvaamisesta käyttämilleen asiantuntijoille.

3.2. Vastuu virheistä ja muutoksista

Kääntäjä vastaa siitä, että työ on tehty sopimuksen mukaisesti. Kääntäjä vastaa käännöksestä myös käyttämiensä asiantuntijoiden osalta, elleivät tilaaja ja kääntäjä ole muuta sopineet.

Jos lähdeteksti on epäselvä tai puutteellinen eikä tilaaja tai hänen osoittamansa yhteyshenkilö pyydettyä toimia tarvittavaa selvennystä, käännökseen on tehtävä asianomaiseen kohtaan merkintä lähdetekstin epäselvyydestä.

Kääntäjä ei vastaa korjauksista ja muutoksista, joita tilaaja tai joku muu tekee käännökseen sen jälkeen, kun kääntäjä on sen luovuttanut tilaajalle.

Jos käännöksessä havaitaan virheitä tai puutteita, kääntäjällä on oikeus ja velvollisuus korjata ne omalla kustannuksellaan kohtuullisen ajan kuluessa. Lisäksi kääntäjä on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon jäljempänä kohdassa 3.3. kerrotuin tavoin.

3.3. Vahingonkorvauksen määrä

Kääntäjä vastaa tilaajalle aiheuttamista välittömistä vahingoista. Kääntäjän maksettavaksi mahdollisesti tuleva vahingonkorvaus on kuitenkin enintään hänen saamansa kokonaispalkkion suuruinen.

Kääntäjä ei ole vastuussa käännöksen mahdollisesti aiheuttamista epäsuorista tai välillisistä vahingoista.

Nämä rajoitukset eivät kuitenkaan koske tapauksia, joissa vahingon on aiheuttanut kääntäjän tahallinen toiminta tai törkeä tuottamus.

3.4. Vastuu aika

Tilaajan tulee välittömästi tarkastaa kääntäjän toimittama käännös. Ellei tilaaja 14 vuorokauden kuluessa käännöksen postittamisesta tai muusta

luovuttamisesta tilaajalle esitä työn laatua tai mahdollisia virheitä koskevia kirjallisia huomautuksia, katsotaan tilaajan hyväksyneen käännöksen.

Kääntäjä vastaa edellä mainitun ajan jälkeenkin sellaisista virheistä ja puutteista, joiden tilaaja näyttää aiheutuneen kääntäjän tahallisuudesta tai törkeästä tuottamuksesta ja joita tilaaja ei ole kohtuuden mukaan voinut havaita 14 vuorokauden kuluessa käännöksen postittamisesta tai muusta luovuttamisesta tilaajalle. Tästä vastuusta kääntäjä vapautuu kolmen vuoden kuluttua siitä, kun työ on luovutettu tilaajalle.

4. Veloitusperusteet

Kääntäjä laskuttaa tilaajaa ennalta sovittun palkkioperusteiden mukaan. Jos maksu myöhästyy, veloitetään lisäksi korkolain mukainen viivästyskorko ja mahdolliset perintäkulut.

5. Toimitusaika, viivästyminen ja työn peruuttaminen

5.1. Toimitusaika ja toimitustapa

Tilaaja ja kääntäjä voivat tehdä sopimuksen käännöstyöstä kirjallisesti tai suullisesti. Tällöin on myös sovittava työn valmistumisajasta.

Valmis käännös ja lasku toimitetaan tilaajalle postitse, ellei muusta toimitustavasta ole osapuolten kesken sovittu. Kääntäjä ei vastaa lähetyksen myöhästymisestä postinkulun häiriön tai viivästymisen vuoksi.

5.2. Viivästyminen

Työ on tehtävä sovittua aikataulua noudattaen.

Jos kohdassa 2.2. tarkoitetut muutokset lisäävät tai muuten viivyttävät työtä, kääntäjällä on oikeus saada aikatauluun tarpeellinen pidennys.

Kääntäjä ei vastaa työn viivästymisestä, joka johtuu siitä, ettei tilaaja toimita kääntäjälle lähdetekstiä tai apuaineistoa joko sopimusta tehtäessä tai muuna sovittuna ajankohtana tai jos kääntäjän suoritus viivästyy tilaajasta johtuvasta muusta syystä.

Työn ennalta arvaamaton vaikeus voi olla peruste sopimuksen purkamiselle tai siirtämiselle kolmannelle osapuolelle. Havaittuaan työn olevan ennalta arvaamattoman vaikean, kääntäjän on viivytyksettä ilmoitettava asiasta tilaajalle.

Jos kääntäjän työ viivästyy force majeure -systä, osapuolet sopivat toimitusajan pidentämisestä tai sopimuksen purkamisesta.

Viivästymistä koskeva ilmoitus on tehtävä kirjallisena heti, kun viivästys on tapahtunut tai on ennakoitavissa. Viivästymisen aiheuttamista toimenpiteistä sovitaan erikseen.

5.3. Työn peruuttaminen

Jos tilaaja peruuttaa sovittun käännöstyön, kääntäjällä on oikeus saada korvaus peruutuspäivään saakka tekemästään työstä, työn keskeneräistä osaa varten tekemistään valmisteluista ja työlle varatusta ajasta, mahdollisista toimituskuluista, muista ylimääräisistä kuluista sekä peruutuksen aiheuttamasta vahingosta ja menetyksestä.

Mikäli tilaaja katsoo, että kääntäjä ei ole oikeutettu edellä esitettyihin korvauksiin, on tilaajalla näyttötaakka siitä, että kääntäjä ei ole kyseisiä töitä tai valmisteluja suorittanut. Samoin tilaajalla on näyttötaakka siitä, että ylimääräisiä kuluja tai vahinkoa ja menetyksiä kääntäjälle ei ole aiheutunut.

6. Tekijänoikeudet

Kääntäjällä on käännökseensä tekijänoikeuslain (8.7.1961 / 404 muutoksineen) tarkoittama tekijänoikeus. Tilaaja saa käyttää käännöstä ainoastaan tilauksen yhteydessä sovittuun tarkoitukseen. Sovittun tarkoituksen ylittävistä käytöistä ja siitä maksettavasta korvauksesta on aina sovittava kääntäjän kanssa erikseen. Käännöstä ei ilman kääntäjän lupaa saa muokata, lyhentää tai muuttaa. Jos tilaaja tarkistuttaa käännöksen kolmannella osapuolella, tästä on ilmoitettava kääntäjälle ja varattava hänelle mahdollisuus tarkistetun tekstin hyväksymiseen.

Kääntäjän nimi on aina mainittava elokuvissa, televisio- ja radiolähetyksissä, kaunokirjallisissa teoksissa ja muissa julkaistavissa töissä, ellei kääntäjä erityisesti kiellä nimensä julkaisemista. Muissa tapauksissa kääntäjän nimen mainitsemisesta sovitaan erikseen.

7. Erimielisyydet

Jos tilaajan ja kääntäjän välille syntyy erimielisyyttä työn laadusta tai laskutusperusteista, osapuolet voivat joko yhdessä tai erikseen kääntyä Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sovittelutoimikunnan puoleen saadakseen neuvoja ja tietoja. Sopimuksesta aiheutuvat tilaajan ja kääntäjän väliset erimielisyydet ratkaistaan kääntäjän kotipaikan tai Helsingin käräjäoikeudessa Suomen lain mukaan.